

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Informacija o rezultatima zimske turističke sezone 2016/17. godine

(Rezime)

Maj, 2017. godine

UVOD

Programom rada Ministarstva održivog razvoja i turizma za 2017. godinu planirana je priprema Informacije o rezultatima zimske turističke sezone 2016/17 godine kojom će se analizirati uslovi odvijanja sezone i njeni efekti.

Ovogodišnja zimska sezona je bila specifična zbog uslova u kojima se odvijala. Naime hladan talas sa temperaturama koje nijesu bile zabilježene na području Crne Gore mnogo godina unazad, prouzrokovale su polarne uslove koje su podrazumijevale obilne sniježne padavine sa temperaturom znatno ispod nule. Takva situacija je pravila velike probleme, posebno ski centrima, i sjevernim opštinama.

Mnoge kuće i hoteli su bili bez vode zbog zamrzavanja vodovodnih cijevi, putevi su bili neprohodni, zavijani, posebno u prigradskim naseljima. Lošim vremenskim uslovima nije bila pogođena samo naša država već i sve zemlje u okruženju pa i šire.

U cilju sveobuhvatnosti Informacije upućeni su dopisi institucijama na lokalnom i državnom nivou, kao i preduzećima, i traženo je da se dostave relevantni podaci koji su obrađeni i prezentovani kroz ovaj dokumenat.

STATISTIKA

Prema zvaničnim statističkim podacima (MONSTAT) Crnu Goru je u decembru 2016. godine posjetilo ukupno 26623 turista što je za 9,4% više u odnosu na decembar 2015. godine i ostvareno 96262 noćenja ili 21,6% više nego decembra 2015.

Za prva dva mjeseca 2017. godine (januar-februar), registrovano je 38459 turista (10,4% više u odnosu na januar-februar 2016.) i 100722 noćenja (6,4% više).

Od 2017. godine MONSTAT je počeo sa novom metodologijom obrade podataka turističkog prometa koja podrazumijeva da se realizacija turističkog prometa na mjesečnom nivou prati kroz obradu podataka koja se odnosi na ostvareni turistički promet u primarnim smještajnim objektima (kolektivnom smještaju- hoteli, turistička naselja, moteli ...) bez uključivanja privatnog smještaja. Prezentovani podaci za januar i februar odnose se samo na kolektivni smještaj, dok podaci za decembar uključuju i privatni smještaj, jer su u decembru bili dostupni podaci za privatni smještaj. Iz tog razloga prezentovani podaci o ostvarenom turističkom prometu tokom zimske sezone, dati su u dvije odvojene tabele.

Ostvareni turistički promet u Crnoj Gori tokom decembra 2016. godine

	2016.	2015.	
	decembar	decembar	index 2015/16
TURISTI	26623	24319	109.47
domaći	7313	5404	135.33
strani	19310	18915	102.09
NOĆENJA	96262	79160	121.60
domaći	18169	14154	128.37
strani	78093	65006	120.13

Izvor: MONSTAT

Ostvareni turistički promet u Crnoj Gori u periodu januar-februar 2017. godine

2017. godine				2016. godine			
	januar	februar	ukupno	januar	februar	ukupno	index
turisti	18085	20374	38459	16145	18692	34837	110.40
domaći	5513	4949	10462	4970	4373	9343	111.98
strani	12572	15425	27997	11175	14319	25494	109.82
noćenja	45603	55119	100722	45161	49448	94609	106.46
domaći	17922	18635	36557	17295	17504	34799	105.05
strani	27681	36484	64165	27866	31944	59810	107.28

Izvor: MONSTAT

U sjevernim opštinama, tokom decembra 2016. godine, u odnosu na decembar 2015. porast broja turista zabilježen je u Beranama, Bijelom Polju i Mojkovcu, dok je u Kolašinu, Pljevljima, Rožajama i Žabljaku bilo manje turista. Cetinje i Nikšić takođe bilježe porast broja turista u decembru.

Kada je riječ o turističkom prometu tokom januara i februara 2017. godine, u Beranama i na Žabljaku registrovano je povećanje kako u broju turista, tako i u realizovanim noćenjima, dok je u Kolašinu, Mojkovcu, Pljevljima, Rožajama, Andrijevici ostvaren pad u oba segmenta prometa. Na Cetinju i u Nikšiću ostvareno je povećanje broja turista i njihovih noćenja.

Ostvareni turistički promet u kolektivnom smještaju prema zemljama pripadnosti (januar-februar 2017. godine)

Naziv zemlje pripadnosti	januar-februar		prosj.dužina boravka u danima	struktura u %		INDEX-i	
	turisti	noćenja		turisti	noćenja	turisti	noćenja
EVROPA	25518	58837	2.31	91.15	91.70	109.91	105.79
Albanija	5775	10408	1.80	20.63	16.22	95.82	88.73
Austrija	234	429	1.83	0.84	0.67	117.00	82.03
Belgija	138	297	2.15	0.49	0.46	102.99	88.39
Bjelorusija	37	98	2.65	0.13	0.15	88.10	73.13
Bosna i Hercegovina	1407	2746	1.95	5.03	4.28	98.32	82.64
Bugarska	274	495	1.81	0.98	0.77	232.20	126.92
Češka	71	141	1.99	0.25	0.22	133.96	105.22
Danska	50	125	2.50	0.18	0.19	90.91	103.31

Estonija	18	34	1.89	0.06	0.05	60.00	47.89
Finska	19	29	1.53	0.07	0.05	67.86	51.79
Francuska	799	3785	4.74	2.85	5.90	169.64	233.35
Grčka	233	425	1.82	0.83	0.66	93.57	63.06
Holandija	159	369	2.32	0.57	0.58	89.83	83.48
Hrvatska	1661	3136	1.89	5.93	4.89	107.16	78.75
Irska	54	105	1.94	0.19	0.16	150.00	169.35
Island	36	140	3.89	0.13	0.22	3600.00	4666.67
Italija	1309	3223	2.46	4.68	5.02	80.70	69.64
Kipar	17	32	1.88	0.06	0.05	100.00	86.49
Kosovo	934	1973	2.11	3.34	3.07	215.21	200.10
Letonija	11	18	1.64	0.04	0.03	110.00	75.00
Litvanija	23	54	2.35	0.08	0.08	115.00	101.89
Luksemburg	17	39	2.29	0.06	0.06	94.44	144.44
Madjarska	261	510	1.95	0.93	0.79	116.00	140.88
Malta	19	41	2.16	0.07	0.06	118.75	146.43
Makedonija	581	1124	1.93	2.08	1.75	168.41	182.47
Norveška	115	217	1.89	0.41	0.34	191.67	221.43
Njemačka	541	1172	2.17	1.93	1.83	117.61	106.16
Poljska	196	327	1.67	0.70	0.51	127.27	113.15
Portugal	53	149	2.81	0.19	0.23	1060.00	1146.15
Rumunija	106	203	1.92	0.38	0.32	94.64	62.08
Rusija	1848	6499	3.52	6.60	10.13	114.64	107.65
Slovačka	71	126	1.77	0.25	0.20	118.33	106.78
Slovenija	595	1234	2.07	2.13	1.92	108.97	115.00
Srbija	5419	13308	2.46	19.36	20.74	114.54	121.65
Španija	167	370	2.22	0.60	0.58	94.35	86.65
Švajcarska i Lihtenštajn	137	269	1.96	0.49	0.42	153.93	129.33
Švedska	75	147	1.96	0.27	0.23	129.31	136.11
Turska	1076	2548	2.37	3.84	3.97	129.17	129.80
Ukrajina	157	658	4.19	0.56	1.03	127.64	128.77
Velika Britanija	483	1128	2.34	1.73	1.76	73.18	71.71
Ostale EVROPSKE zemlje	342	706	2.06	1.22	1.10	150.00	151.83
VANEVROPSKE zemlje	2479	5328	2.15	8.85	8.30	108.82	127.04
Južna Afrika	14	29	2.07	0.05	0.05	466.67	414.29
Ostale afričke zemlje	127	298	2.35	0.45	0.46	162.82	186.25
Kanada	75	161	2.15	0.27	0.25	129.31	150.47
SAD	487	1078	2.21	1.74	1.68	79.58	87.71
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	7	10	1.43	0.03	0.02	350.00	250.00
Argentina	20	49	2.45	0.07	0.08	166.67	204.17
Brazil	27	99	3.67	0.10	0.15	57.45	56.57
Čile	10	14	1.40	0.04	0.02	250.00	175.00

Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	75	110	1.47	0.27	0.17	74.26	61.80
Kina i Hong Kong	655	1324	2.02	2.34	2.06	121.52	153.42
Japan	215	567	2.64	0.77	0.88	137.82	249.78
Koreja	137	143	1.04	0.49	0.22	70.62	63.56
Izrael	59	150	2.54	0.21	0.23	56.73	80.65
Indija	29	124	4.28	0.10	0.19	34.94	45.59
Azerbejdžan	34	65	1.91	0.12	0.10	100.00	75.58
Ostale azijske zemlje	356	811	2.28	1.27	1.26	226.75	290.68
Australija	108	204	1.89	0.39	0.32	163.64	204.00
Novi Zeland	12	22	1.83	0.04	0.03	109.09	129.41
Ostale zemlje Okeanije	32	70	2.19	0.11	0.11	188.24	148.94
U K U P N O	27997	64165	2.29	100.00	100.00	109.81	107.28

Izvor: MONSTAT

Tokom dva mjeseca 2017. godine u Crnoj Gori je boravilo 9,8% više stranih turista koji su realizovali 7,3% više noćenja u odnosu na isti period prošle godine. Najveće učešće u ukupno ostvarenom prometu inostranih turista koji su koristili kolektivni smještaj, imali su turisti iz Albanije, Srbije, Rusije i Hrvatske. Prosječno zadržavanje ovih turista iznosilo je nešto više od 2 dana.

Ukoliko se posmatra trend turističkog prometa nekoliko poslednjih zimskih turističkih sezona (decembar, januar i februar) može se zaključiti da je isti pozitivan, odnosno da se bilježio porast prometa kako u broju turista tako i u realizovanim noćenjima.

	2013/14 index	2014/15 index	2015/16 index
turisti	107,63	120,81	110,68
noćenja	108,33	125,02	115,72

Zimske 2013/14. godine, broj turista je bio veći za 7,63%, dok je broj noćenja imao pozitivan rast za 8,33% u odnosu na zimsku 2012/13. godinu. Takođe, tokom zimske turističke sezone 2014/15. ostvareno je povećanje broja turista za 20,81% i noćenja za 25,02% u odnosu na zimsku 2013/14, dok je zimske 2015/16 ovo povećanje iznosilo 10,68% kada je riječ o broju turista i 15,72% za noćenja, u odnosu na 2014/15 zimsku sezonu.

SMJEŠTAJNI KAPACITETI

U skladu sa Zakonom o turizmu ("Službeni list CG" br.61/10, 40/11, 53/11 i 31/14) član 96 stav 3, kategorizaciju vrši ministarstvo nadležno za poslove turizma. Komisija za kategorizaciju, koja je imenovana od strane Ministarstva, u dosadašnjem periodu (stanje april 2017.) izvršila je pregled i donijela rješenje o kategoriji za 392 (40.127 kreveta) ugostiteljska objekta koja su u njenoj nadležnosti. Ovaj podatak ne uključuje

kapacitete koji se odnose na apartmane tj. tri i više apartmana. Od ukupnog broja objekata 10 je kategorije 5* (3,47%), 130 kategorije 4* (39,58%), 144 kategorije 3* (24,48%), 84 kategorije 2* (23,72%) i 24 kategorije (8,76%).

U opštinama koje gravitiraju sjevernom regionu ukupno je kategorisano 60 ugostiteljskih objekata. U tim opštinama ne postoji ni jedan objekat kategorije 5*, dok je sa 4* kategorisano 13 objekata, sa 3*, 27 objekata, sa 2*, 18 objekata i sa 1*, 3 objekta. Učešće kreveta u ukupnim krevetima relevantne kategorije na nivou Crne Gore iznosi 5,68% za 4*, 8,4% za 3*, 11,23% za 2* i 6,03% za 1*.

Na Cetinju i u Nikšiću kategorisano je 13 ugostiteljskih objekata – 6 sa 4*, 4 sa 3*, 2 sa 2* i 1 sa 1*. Njihovo učešće u ukupnom broju kategorisanih kreveta na nivou Crne Gore iznosi 1,2% (4*), 2,7% (3*), 1,7% (2*) i 0,56% (1*).

SKIJALIŠTA

Rad skijališta u Crnoj Gori uređen je Zakonom o skijalištima ("Službeni list CG", br. 13/07 i 21/14). Pomenutim zakonom definišu se minimalno-tehnički uslovi za uređenje, održavanje i opremanje skijališta, pružanje usluga na skijalištu, obilježavanje i postavljanje signalizacije na skijalištu, korišćenje sredstava prevoza na skijalištu, bezbjednost i red na skijalištu, podučavanje sportovima na snijegu. U cilju unapređenje postojeće zakonske regulative koja uređuje poslovanje skijališta i pružanje usluga na istom pripremljen je Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima koji je u fazi upućivanja na Vladu Crne Gore.

Budući da u važećem Zakonu o skijalištima, nijesu precizirani rokovi za izdavanje odobrenja za rad, imajući u vidu načelo efikasnosti, tj. da su organi koji vode postupak, odnosno rješavaju u upravnim stvarima dužni da obezbijede uspješno i kvalitetno ostvarivanje i zaštitu prava i pravnih interesa fizičkih lica, pravnih lica ili drugih stranaka, izmjenama postojećeg Zakona planirano je da rok za izdavanje odobrenja za rad treba da bude 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Imajući u vidu zakonska rješenja novog Zakona o upravnom postupku u kojem se između ostalog navodi da Javnopравни organ prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija, pristupilo se dopuni Zakona o skijalištima.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima definišu se i usluge na skijalištima "iznajmljivanje i servisiranje ski-opreme". Propisivanjem usluga iznajmljivanja i servisiranja ski-opreme koje se mogu pružati na skijalištima i van skijališta (na zatvorenom i otvorenom prostoru), direktno se utiče na zaštitu i sigurnost skijaša. Kvalitetna i servisirana ski-oprema direktno utiče na sigurnost samog skijaša i drugih skijaša kao korisnika usluga na skijalištu.

Izmjenama Zakona iz 2014. godine propisano je da lica mlađa od 18 godina koja se

bave alpskim skijanjem, snowbodom, free rider skijanjem, moraju da na glavi nose zaštitnu kacigu, a da ski-centar ima obavezu da vidno istakne ovo obavještenje. Prilikom primjene ove odredbe, redari imaju problem da uklone lica koja ne poštuju ovu obavezu jer nailaze na otpor. U cilju unapređenja sigurnosti na skijalištima otvoreno je pitanje da li ovu normu treba preinačiti u smislu da bude obavezujuća za sve korisnike skijališta koji se bave ekstermnim sportovima na snijegu bez obzira na starosnu dob.

U toku zimske turističke sezone 2016/2017 godine Ministarstvo je, kao nadležan organ, izdalo 5 rješenja o odobrenju za rad skijaških terena i to:

u decembru za skijalište Kolašin 1450 sa rokom važenja do 30.04.2017. godine i skijalište Savin kuk sa istim rokom važenja

u januaru za skijalište Vučje do 01.05.2017. godine; skijalište Javorovača do 04.04.2017. godine i skijalište Lokve do 16.04.2017. godine.

Rješenja su data na određeni period jer stranke, uz zahtjev, nijesu dostavile dokaz da je zemljište na kojem se obavlja djelatnost, urbanističkim planom predviđeno za skijalište (namjena zemljišta).

Za skijalište Turjak 2 u Rožajama, zahtjev stranke je odbačen kao neuredan jer podnosilac zahtjeva nije dostavio dokaz o pravu korišćenja terena koji je u privatnom vlasništvu (3 fizička lica i bivšeg HTP „Turjak“) – ugovore o pravu korišćenja.

Na Ivanovim Koritima, opština Cetinje, skijalište je bilo u funkciji, i usluge je pružalo preduzeće DOO „NIKSEN - TRADE – ČAVOR“ iz Kotor, koje ujedno obavlja ugostiteljsku djelatnost u hotelu „MONTE ROSA“. Zahtjev za izdavanje odobrenja nije podnošen Ministarstvu kao nadležnom organu. Turistička inspekcija je izvršila kontrolu rada ovog skijališta i inspektor je donio rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti i izdao prekršajni nalog u iznosu od 2.200€.

OPŠTINE

Zimska turistička sezona je uglavnom fokusirana na aktivnosti koje se odvijaju u opštinama na sjeveru i to posebno onim gdje postoje zimski skijaški centri. Nažalost, zbog nepostojanja infrastrukture za vještačko osnježavanje (osim ski centra Kolašin 1450), ski centri su suočeni sa problemom da zavise od vremenskih prilika, koje su uzrokovane klimatskim promjenama, u smislu da li će zima biti izdašna sa sniježnim padavinama.

Međutim, posljednjih godina, i opštine na Primorju imaju značajan doprinos turističkom prometu, U cilju produženja turističke sezone, te opštine, organizuju

mnogobrojne manifestacije i dešavanja kako bi se privukla turistička klijentela.

INSTITUCIJE/PREDUZEĆA

Dobra turistička sezona zavisi i od aktivnosti koje realizuju pojedine institucije na državnom i lokalnom nivou kao i određena preduzeća. Ove aktivnosti su dio redovnih poslova, shodno definisanim nadležnostima i direktno ili indirektno utiču na krajnje rezultate sezone. Kroz dokumenat je dat presjek aktivnosti koje su realizovane od strane JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“, Privredne komore Crne Gore, „Crnogorskog elektrodistributivnog sistema“-CEDIS, Direkcije za saobraćaj.

Takođe, Informacija sadrži i promotivne aktivnosti Nacionalne turističke organizacije Crne Gore koje su podrazumijevale prezentacije u zemljama regiona, PR aktivnosti, online promocije putem zvaničnog portal-a, društvenih mreža, “outdoor” kampanje. Za te potrebe urađen je poseban vizuelni identitet kampanje zimske sezone pod sloganom “Sunce, snijeg i more”, brošura sa ponudom, cijenama i kontaktima za zimsku turističku sezonu na crnogorskom i albanskom jeziku, bildbordi i online baneri.

AKTIVNOSTI INSPEKCIJE

Tokom zimske turističke sezone, u inspekcijskoj kontroli bile su uključene turistička, tržišna, sanitarna i inspekcija rada u skladu sa Planom pojačanog nadzora u zimskoj turističkoj sezoni 2016/2017.godini. Ove aktivnosti su realizovane u periodu od 28.decembra 2016. do 15.marta 2017. godine. Kontrole su obuhvatile opštine na sjeveru i Nikšić. Ukupno je izvršeno 1.329 kontrola, utvrđeno 539 nepravilnosti, 281 mjera ukazivanja i 209 rješenja. Izdato je 277 prekršajnih naloga u iznosu od 75.300€ i četiri zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Prioritet nadzora turističke inspekcije bili su skijališta, privatni smještaj i ugostiteljski objekti. Tokom novogodišnjih praznika, kontrole su vršene i u primorskim opštinama i Glavnom gradu. Tokom januara, po jedan inspektor je stalno bio na skijalištu. Skijaši su imali mogućnost da direktno, putem telefona upute inspektorima pritužbe na rad pojedinih pružalaca usluga. Tržišna inspekcija je vršila kontrole u cilju suzbijanja sive ekonomije, zaštite života i zdravlja ljudi kroz kontrole koje su podrazumijevale kontrolu isticanja cijena, cjenovnih usluga, izdavanje računa, vođenje evidencije o nabavci i prodaju robe i dr. Inspekcija rada se bavila kontrolom radnih odnosa i zapošljavanja i kontrolom zaštite i zdravlja na radu, dok je sanitarna inspekcija vršila kontrole iz domena sanitarno-higijenske ispravnosti hrane, prostora u kojem se priprema hrana, zdravstvenog stanja zaposlenih i dr.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Analizirajući rezultate zimske turističke sezone 2016/17 godine, uslove u kojima se odvijala i probleme koji su je pratili, a shodno dostavljenim inputima od strane turističke privrede, preduzeća i institucija na lokalnom i državnom nivou, prepoznato je nekoliko otvorenih pitanja/problema na koje treba skrenuti pažnju i predložiti adekvatna rješenja.

Za zimsku turističku sezonu, u opštinama gdje postoje ski centri, bitno je obezbijediti uslove za funkcionisanje skijališta. Potrebno je kroz zakonsku regulativu predvidjeti najprihvatljiviji način regulisanja imovinsko-pravnih odnosa kao jednog od preduslova za dobijanje dozvole za rad skijališta, kao i obezbjeđenje infrastrukture za vještačko osnežavanje u slučaju da izostanu padavine i bude ih u nedovoljnoj količini.

Takođe, sjeverne opštine i privredni subjekti moraju intenzivnije raditi na diverzifikaciji ponude i jačanju drugih vidova turizma jer su klimatski uslovi nepredvidivi i ponuda ne može biti bazirana samo na skijanju.

Imajući u vidu da je najveći broj gostiju iz inostranstva bio sa emitivnih tržišta Albanije (20,63% učešće u broju turista i 16,22% u broju noćenja), Srbije (19,36%-turisti, 20,74%-noćenja), Rusije (6,60% turisti, 10,13%-noćenja) i Hrvatske (5,93%-turisti, 4,89%-noćenja), neophodno je na tim tržištima imati kontinuiranu promotivnu aktivnost. Takođe, konkurentnom ponudom treba raditi na privlačenju turista i sa ostalih tržišta. S obzirom da se gosti zadržavaju samo nešto više od dva dana, to govori u prilog našem prethodnom komentaru da još uvijek nemamo diverzifikovanu ponudu u većem obimu koja bi zadržala turiste duže od dva dana.

Generalna ocjena je da zimska turistička sezona iz godine u godinu ima pozitivan trend rasta kada se posmatra ostvareni turistički promet. Imajući u vidu da je u narednim godinama planirana i u toku je realizacija značajnih projekata na Bjelasici („Kolašin 1600“, „Cmiljača“, „Žarski“) i Durmitoru („Savin kuk“, „Javorovača“), u skladu sa planovima posebne namjene, opravdano je očekivanje i uvjerenje da će se u periodu koji slijedi ostvariti još bolji rezultati kada je u pitanju zimska turistička sezona i razvoj turizma sjevernog regiona u širem kontekstu.

Imajući u vidu navedeno, predlaže se donošenje sledećeg zaključka:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj _____ 2017. godine razmotrila i usvojila Informaciju o rezultatima zimske turističke sezone 2016/17. godine.

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Informacija o rezultatima zimske turističke sezone 2016/17. godine

Maj, 2017. godine

UVOD

Programom rada Ministarstva održivog razvoja i turizma za 2017. godinu planirana je priprema Informacije o rezultatima zimske turističke sezone 2016/17 godine kojom će se analizirati uslovi odvijanja sezone i njeni efekti.

Ovogodišnja zimska sezona je bila specifična zbog uslova u kojima se odvijala. Naime hladan talas sa temperaturama koje nijesu bile zabilježene na području Crne Gore mnogo godina unazad, prouzrokovale su polarne uslove koje su podrazumijevale obilne sniježne padavine sa temperaturom znatno ispod nule. Takva situacija je pravila velike probleme, posebno ski centrima, i sjevernim opštinama.

Mnoge kuće i hoteli su bili bez vode zbog zamrzavanja vodovodnih cijevi, putevi su bili neprohodni, zavijani, posebno u prigradskim naseljima. Lošim vremenskim uslovima nije bila pogođena samo naša država već i sve zemlje u okruženju pa i šire.

U cilju sveobuhvatnosti Informacije upućeni su dopisi institucijama na lokalnom i državnom nivou, kao i preduzećima, i traženo je da se dostave relevantni podaci koji su obrađeni i prezentovani kroz ovaj dokumenat.

STATISTIKA

Prema zvaničnim statističkim podacima (MONSTAT) Crnu Goru je u decembru 2016. godine posjetilo ukupno 26623 turista što je za 9,4% više u odnosu na decembar 2015. godine i ostvareno 96262 noćenja ili 21,6% više nego decembra 2015.

Za prva dva mjeseca 2017. godine (januar-februar), registrovano je 38459 turista (10,4% više u odnosu na januar-februar 2016.) i 100722 noćenja (6,4% više).

Od 2017. godine MONSTAT je počeo sa novom metodologijom obrade podataka turističkog prometa koja podrazumijeva da se realizacija turističkog prometa na mjesečnom nivou prati kroz obradu podataka koja se odnosi na ostvareni turistički promet u primarnim smještajnim objektima (kolektivnom smještaju- hoteli, turistička naselja, moteli ...) bez uključivanja privatnog smještaja. Prezentovani podaci za januar i februar odnose se samo na kolektivni smještaj, dok podaci za decembar uključuju i privatni smještaj, jer su u decembru bili dostupni podaci za privatni smještaj. Iz tog razloga prezentovani podaci o ostvarenom turističkom prometu tokom zimske sezone, dati su u dvije odvojene tabele.

Ostvareni turistički promet u Crnoj Gori tokom decembra 2016. godine

	2016.	2015.	
	decembar	decembar	index 2015/16
TURISTI	26623	24319	109.47
domaći	7313	5404	135.33
strani	19310	18915	102.09
NOĆENJA	96262	79160	121.60
domaći	18169	14154	128.37
strani	78093	65006	120.13

Izvor: MONSTAT

Ostvareni turistički promet u Crnoj Gori u periodu januar-februar 2017. godine

2017. godine				2016. godine			
	januar	februar	ukupno	januar	februar	ukupno	index
turisti	18085	20374	38459	16145	18692	34837	110.40
domaći	5513	4949	10462	4970	4373	9343	111.98
strani	12572	15425	27997	11175	14319	25494	109.82
noćenja	45603	55119	100722	45161	49448	94609	106.46
domaći	17922	18635	36557	17295	17504	34799	105.05
strani	27681	36484	64165	27866	31944	59810	107.28

Izvor: MONSTAT

U sjevernim opštinama, tokom decembra 2016. godine, u odnosu na decembar 2015. porast broja turista zabilježen je u Beranama, Bijelom Polju i Mojkovcu, dok je u Kolašinu, Pljevljima, Rožajama i Žabljaku bilo manje turista. Cetinje i Nikšić takođe bilježe porast broja turista u decembru.

Kada je riječ o turističkom prometu tokom januara i februara 2017. godine, u Beranama i na Žabljaku registrovano je povećanje kako u broju turista, tako i u realizovanim noćenjima, dok je u Kolašinu, Mojkovcu, Pljevljima, Rožajama, Andrijevici ostvaren pad u oba segmenta prometa. Na Cetinju i u Nikšiću ostvareno je povećanje broja turista i njihovih noćenja.

Ostvareni turistički promet u kolektivnom smještaju prema zemljama pripadnosti (januar-februar 2017. godine)

Naziv zemlje pripadnosti	januar-februar		prosj.dužina boravka u danima	struktura u %		INDEX-i	
	turisti	noćenja		turisti	noćenja	turisti	noćenja
EVROPA	25518	58837	2.31	91.15	91.70	109.91	105.79
Albanija	5775	10408	1.80	20.63	16.22	95.82	88.73
Austrija	234	429	1.83	0.84	0.67	117.00	82.03
Belgija	138	297	2.15	0.49	0.46	102.99	88.39
Bjelorusija	37	98	2.65	0.13	0.15	88.10	73.13
Bosna i Hercegovina	1407	2746	1.95	5.03	4.28	98.32	82.64
Bugarska	274	495	1.81	0.98	0.77	232.20	126.92
Češka	71	141	1.99	0.25	0.22	133.96	105.22
Danska	50	125	2.50	0.18	0.19	90.91	103.31

Estonija	18	34	1.89	0.06	0.05	60.00	47.89
Finska	19	29	1.53	0.07	0.05	67.86	51.79
Francuska	799	3785	4.74	2.85	5.90	169.64	233.35
Grčka	233	425	1.82	0.83	0.66	93.57	63.06
Holandija	159	369	2.32	0.57	0.58	89.83	83.48
Hrvatska	1661	3136	1.89	5.93	4.89	107.16	78.75
Irska	54	105	1.94	0.19	0.16	150.00	169.35
Island	36	140	3.89	0.13	0.22	3600.00	4666.67
Italija	1309	3223	2.46	4.68	5.02	80.70	69.64
Kipar	17	32	1.88	0.06	0.05	100.00	86.49
Kosovo	934	1973	2.11	3.34	3.07	215.21	200.10
Letonija	11	18	1.64	0.04	0.03	110.00	75.00
Litvanija	23	54	2.35	0.08	0.08	115.00	101.89
Luksemburg	17	39	2.29	0.06	0.06	94.44	144.44
Madjarska	261	510	1.95	0.93	0.79	116.00	140.88
Malta	19	41	2.16	0.07	0.06	118.75	146.43
Makedonija	581	1124	1.93	2.08	1.75	168.41	182.47
Norveška	115	217	1.89	0.41	0.34	191.67	221.43
Njemačka	541	1172	2.17	1.93	1.83	117.61	106.16
Poljska	196	327	1.67	0.70	0.51	127.27	113.15
Portugal	53	149	2.81	0.19	0.23	1060.00	1146.15
Rumunija	106	203	1.92	0.38	0.32	94.64	62.08
Rusija	1848	6499	3.52	6.60	10.13	114.64	107.65
Slovačka	71	126	1.77	0.25	0.20	118.33	106.78
Slovenija	595	1234	2.07	2.13	1.92	108.97	115.00
Srbija	5419	13308	2.46	19.36	20.74	114.54	121.65
Španija	167	370	2.22	0.60	0.58	94.35	86.65
Švajcarska i Lihtenštajn	137	269	1.96	0.49	0.42	153.93	129.33
Švedska	75	147	1.96	0.27	0.23	129.31	136.11
Turska	1076	2548	2.37	3.84	3.97	129.17	129.80
Ukrajina	157	658	4.19	0.56	1.03	127.64	128.77
Velika Britanija	483	1128	2.34	1.73	1.76	73.18	71.71
Ostale EVROPSKE zemlje	342	706	2.06	1.22	1.10	150.00	151.83
VANEVROPSKE zemlje	2479	5328	2.15	8.85	8.30	108.82	127.04
Južna Afrika	14	29	2.07	0.05	0.05	466.67	414.29
Ostale afričke zemlje	127	298	2.35	0.45	0.46	162.82	186.25
Kanada	75	161	2.15	0.27	0.25	129.31	150.47
SAD	487	1078	2.21	1.74	1.68	79.58	87.71
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	7	10	1.43	0.03	0.02	350.00	250.00
Argentina	20	49	2.45	0.07	0.08	166.67	204.17
Brazil	27	99	3.67	0.10	0.15	57.45	56.57
Čile	10	14	1.40	0.04	0.02	250.00	175.00

Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	75	110	1.47	0.27	0.17	74.26	61.80
Kina i Hong Kong	655	1324	2.02	2.34	2.06	121.52	153.42
Japan	215	567	2.64	0.77	0.88	137.82	249.78
Koreja	137	143	1.04	0.49	0.22	70.62	63.56
Izrael	59	150	2.54	0.21	0.23	56.73	80.65
Indija	29	124	4.28	0.10	0.19	34.94	45.59
Azerbejdžan	34	65	1.91	0.12	0.10	100.00	75.58
Ostale azijske zemlje	356	811	2.28	1.27	1.26	226.75	290.68
Australija	108	204	1.89	0.39	0.32	163.64	204.00
Novi Zeland	12	22	1.83	0.04	0.03	109.09	129.41
Ostale zemlje Okeanije	32	70	2.19	0.11	0.11	188.24	148.94
U K U P N O	27997	64165	2.29	100.00	100.00	109.81	107.28

Izvor: MONSTAT

Tokom dva mjeseca 2017. godine u Crnoj Gori je boravilo 9,8% više stranih turista koji su realizovali 7,3% više noćenja u odnosu na isti period prošle godine. Najveće učešće u ukupno ostvarenom prometu inostranih turista koji su koristili kolektivni smještaj, imali su turisti iz Albanije, Srbije, Rusije i Hrvatske. Prosječno zadržavanje ovih turista iznosilo je nešto više od 2 dana.

Ukoliko se posmatra trend turističkog prometa nekoliko poslednjih zimskih turističkih sezona (decembar, januar i februar) može se zaključiti da je isti pozitivan, odnosno da se bilježio porast prometa kako u broju turista tako i u realizovanim noćenjima.

	2013/14 index	2014/15 index	2015/16 index
turisti	107,63	120,81	110,68
noćenja	108,33	125,02	115,72

Zimske 2013/14. godine, broj turista je bio veći za 7,63%, dok je broj noćenja imao pozitivan rast za 8,33% u odnosu na zimsku 2012/13. godinu. Takođe, tokom zimske turističke sezone 2014/15. ostvareno je povećanje broja turista za 20,81% i noćenja za 25,02% u odnosu na zimsku 2013/14, dok je zimske 2015/16 ovo povećanje iznosilo 10,68% kada je riječ o broju turista i 15,72% za noćenja, u odnosu na 2014/15 zimsku sezonu.

SMJEŠTAJNI KAPACITETI

U skladu sa Zakonom o turizmu ("Službeni list CG" br.61/10, 40/11, 53/11 i 31/14) član 96 stav 3, kategorizaciju vrši ministarstvo nadležno za poslove turizma. Komisija za kategorizaciju, koja je imenovana od strane Ministarstva, u dosadašnjem periodu (stanje april 2017.) izvršila je pregled i donijela rješenje o kategoriji za 392 (40.127 kreveta) ugostiteljska objekta koja su u njenoj nadležnosti. Ovaj podatak ne uključuje

kapacitete koji se odnose na apartmane tj. tri i više apartmana. Od ukupnog broja objekata 10 je kategorije 5* (3,47%), 130 kategorije 4* (39,58%), 144 kategorije 3* (24,48%), 84 kategorije 2* (23,72%) i 24 kategorije (8,76%).

U opštinama koje gravitiraju sjevernom regionu ukupno je kategorisano 60 ugostiteljskih objekata. U tim opštinama ne postoji ni jedan objekat kategorije 5*, dok je sa 4* kategorisano 13 objekata, sa 3*, 27 objekata, sa 2*, 18 objekata i sa 1*, 3 objekta. Učešće kreveta u ukupnim krevetima relevantne kategorije na nivou Crne Gore iznosi 5,68% za 4*, 8,4% za 3*, 11,23% za 2* i 6,03% za 1*.

Na Cetinju i u Nikšiću kategorisano je 13 ugostiteljskih objekata – 6 sa 4*, 4 sa 3*, 2 sa 2* i 1 sa 1*. Njihovo učešće u ukupnom broju kategorisanih kreveta na nivou Crne Gore iznosi 1,2% (4*), 2,7% (3*), 1,7% (2*) i 0,56% (1*).

SKIJALIŠTA

Rad skijališta u Crnoj Gori uređen je Zakonom o skijalištima ("Službeni list CG", br. 13/07 i 21/14). Pomenutim zakonom definišu se minimalno-tehnički uslovi za uređenje, održavanje i opremanje skijališta, pružanje usluga na skijalištu, obilježavanje i postavljanje signalizacije na skijalištu, korišćenje sredstava prevoza na skijalištu, bezbjednost i red na skijalištu, podučavanje sportovima na snijegu. U cilju unapređenje postojeće zakonske regulative koja uređuje poslovanje skijališta i pružanje usluga na istom pripremljen je Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima koji je u fazi upućivanja na Vladu Crne Gore.

Budući da u važećem Zakonu o skijalištima, nijesu precizirani rokovi za izdavanje odobrenja za rad, imajući u vidu načelo efikasnosti, tj. da su organi koji vode postupak, odnosno rješavaju u upravnim stvarima dužni da obezbijede uspješno i kvalitetno ostvarivanje i zaštitu prava i pravnih interesa fizičkih lica, pravnih lica ili drugih stranaka, izmjenama postojećeg Zakona planirano je da rok za izdavanje odobrenja za rad treba da bude 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Imajući u vidu zakonska rješenja novog Zakona o upravnom postupku u kojem se između ostalog navodi da Javni upravni organ prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija, pristupilo se dopuni Zakona o skijalištima.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima definišu se i usluge na skijalištima "iznajmljivanje i servisiranje ski-opreme". Propisivanjem usluga iznajmljivanja i servisiranja ski-opreme koje se mogu pružati na skijalištima i van skijališta (na zatvorenom i otvorenom prostoru), direktno se utiče na zaštitu i sigurnost skijaša. Kvalitetna i servisirana ski-oprema direktno utiče na sigurnost samog skijaša i drugih skijaša kao korisnika usluga na skijalištu.

Izmjenama Zakona iz 2014. godine propisano je da lica mlađa od 18 godina koja se bave alpskim skijanjem, snowbandom, free rider skijanjem, moraju da na glavi nose zaštitnu kacigu, a da ski-centar ima obavezu da vidno istakne ovo obavještenje. Prilikom primjene ove odredbe, redari imaju problem da uklone lica koja ne poštuju ovu obavezu jer nailaze na otpor. U cilju unapređenja sigurnosti na skijalištima otvoreno je pitanje da li ovu normu treba preinačiti u smislu da bude obavezujuća za sve korisnike skijališta koji se bave ekstermnim sportovima na snijegu bez obzira na starosnu dob.

U toku zimske turističke sezone 2016/2017 godine Ministarstvo je, kao nadležan organ, izdalo 5 rješenja o odobrenju za rad skijaških terena i to:

u decembru za skijalište Kolašin 1450 sa rokom važenja do 30.04.2017. godine i skijalište Savin kuk sa istim rokom važenja

u januaru za skijalište Vučje do 01.05.2017. godine; skijalište Javorovača do 04.04.2017. godine i skijalište Lokve do 16.04.2017. godine.

Rješenja su data na određeni period jer stranke, uz zahtjev, nijesu dostavile dokaz da je zemljište na kojem se obavlja djelatnost, urbanističkim planom predviđeno za skijalište (namjena zemljišta).

Za skijalište Turjak 2 u Rožajama, zahtjev stranke je odbačen kao neuredan jer podnosilac zahtjeva nije dostavio dokaz o pravu korišćenja terena koji je u privatnom vlasništvu (3 fizička lica i bivšeg HTP „Turjak“) – ugovore o pravu korišćenja.

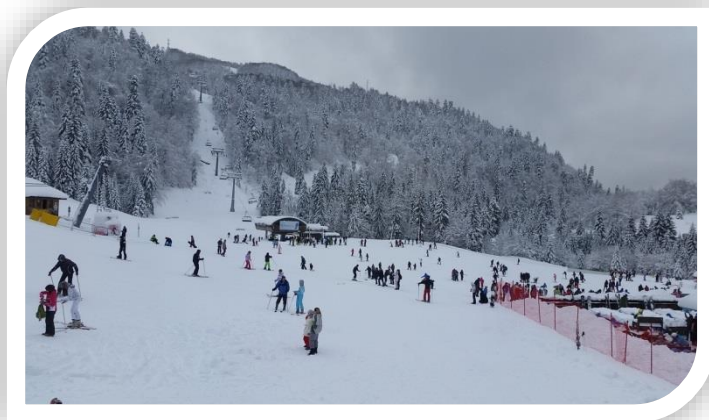
Na Ivanovim Koritima, opština Cetinje, skijalište je bilo u funkciji, i usluge je pružalo preduzeće DOO „NIKSEN - TRADE – ČAVOR“ iz Kotora, koje ujedno obavlja ugostiteljsku djelatnost u hotelu „MONTE ROSA“. Zahtjev za izdavanje odobrenja nije podnošen Ministarstvu kao nadležnom organu. Turistička inspekcija je izvršila kontrolu rada ovog skijališta i inspektor je donio rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti i izdao prekršajni nalog u iznosu od 2.200€.

Ski Resort „Kolašin 1450“-AD

Skijaška sezona u ovom zimskom centru završena je 31. marta 2017. godine. Prvi skijaši su bili prisutni 17. decembra prošle godine, što znači da je skijaška sezona trajala 105 skijaških dana. Tokom tog perioda na skijalištu je bilo 30.000 skijaša i oko 10.000 posjetilaca. Prije početka sezone staze su bile dobro pripremljene tako da su skijaši imali dobre uslove za skijanje. Zimske 2012/13. bilo je prodato 23.742 ski pasa (126 skijaških dana), 2013/14. - 9.822 ski pasa (81 skijaški dan) , a 2014/15.- 26.115 ski pasova (112 dana)

Ove godine, na skijalištu su bili uvedeni novi, savremeni servisi za praćenje stanja na skijalištu. Pomoću Uve streama, svi zainteresovani su mogli da prate stanje u podnožju i na vrhu skijališta, trenutne meteo podatke i da provjere vremensku

prognozu.

Turistički centar „Durmitor“

U toku zimske turističke sezone 2016/17 u funkciji su bile dvije žičare dvosjed, tri ski lifta tipa sidro i tanjir i jedan dječiji ski lift. Prema kategorizaciji staza, skijašima su bile na raspolaganju tri plave staze, jedna crvena staza, jedna crna staza i dječja baby staza. Takođe, u ponudi je bila i staza za hodanje na krpljama u dužini od 6,5km koja povezuje skijalište „Savin kuk“ i „Crno jezero“. Skijalište je obezbijedilo usluge ski servisa, ski škole i druge ugostiteljske usluge koje su se pružale u dva restorana (Montana i Durmitorsko selo) i kafe baru Kulina.

Zimska turistička sezona na Žabljaku je trajala 95 dana, a skijaška na Savinom kuku 75 skijaških dana tokom kojih je skijalište radilo punim ili ograničenim kapacitetom. Odmah nakon otvaranja skijališta (krajem decembra 2016.) zbog ekstremno niskih temperatura, posjeta skijalištu je bila loša, pa je u funkciji bilo oko 40% kapaciteta.

Od druge polovina januara do početka februara vremenske prilike su bile povoljnije pa je u funkciji bilo oko 85% skijaških staza po jednom danu. U februaru i tokom marta funkcionisanje skijališta variralo je u zavisnosti od vremenskih uslova.

U cilju privlačenja većeg broja gostiju, od februara pa do kraja sezone u ponudi su bili posebni aranžamani koji su podrazumijevali 4 dana skijanja u 4 polupansiona u hotelu sa 3* za 85€ tokom radne sedmice. Tokom vikenda aranžman za 3 dana skijanja i 2 polupansiona u hotelu sa 3* koštao je 60€. Za dane vikenda bili su organizovani jednodnevni izleti po cijeni od 20€ po osobi koji su uključivali prevoz Podgorica-Žabljak-Podgorica, cjelodnevni ski pas i ručak u restoranu na skijalištu.

Ukupno je prodato 6300 ski pasova. Za djecu sa Žabljaka sezonski ski pasovi su bili besplatni, a za domicilno punoljetno stanovništvo ski pas je bio jeftiniji za 30%. Ostvareno je 55% više prihoda od prodaje ski pasova i 80% više skijaških dana pa je sezona sa aspekta preduzeća Turistički centar „Durmitor“ ocijenjena kao uspješna.

Tokom marta, na skijalištu je održano nekoliko takmičenja: „Zlatni orao Durmitora-2017“, međunarodno takmičenje u alpskom skijanju –zvanična FIS trka, takmičenja ski kluba „Pahuljica“ iz Nikšića i asocijacije instruktora skijanja „Massi“ radi obuke učitelja skijanja i sticanja odgovarajućih licenci.

Najveći problem koji je istaknut je nedostatak infrastrukture za vještačko osnježavanje i potreba za širenjem kapaciteta skijališta kroz formiranje novih

skijaških staza i moderne skijaške infrastrukture.

Zimske 2015/16. godine broj prodatih ski pasova iznosio je 4000 (41 skijaški dan) dok je 2014/15. bilo prodato 7000 ski pasova.

Ski centar „Javorovača“

U sastavu Ski centra „Javorovača“ posluju: skijalište Javorovača sa dva ski lifta, restoran Javorovača, pansion Javorovača sa 10 smještajnih jedinica kapaciteta 35 ležajeva, skijašnica sa 200 pari ski opreme i ski škola. Tokom zimske turističke sezone, Ski centar je organizovao razne događaje koji su doprinijeli obogaćivanju zimske turističke ponude Žabljaka. Poslije dvadeset godina, gosti Ski centra bili su turisti iz Dubrovnika za koje je bio definisan poseban aranžman koji je podrazumijevao: smještaj, trpezu sa tradicionalnim durmitorskim specijalitetima, skijanje, školu skijanja za najmlađe sa animatorima, muzičko veče, obilazak grada.

Nakon Božićnih praznika počeo je sa radom Ski kamp Javorovača. U prvoj grupi je bilo 42 djece uzrasta od 7 do 12 godina koji su boravili 7 dana i imali kompletni paket usluga. Krajem januara i početkom februara u Ski centru su boravila djeca iz vrtića iz Budve, Bara, Kotora, Podgorice na petodnevni aranžman. Takođe, za djecu nekoliko osnovnih škola sa Primorja bili su organizovani dvodnevni i trodnevni aranžmani sa školom skijanja.

Tokom zimske sezone ostvareno je ukupno 1524 noćenja. Ukupan broj prodatih ski pasova je 3470.

Zastarjelost opreme i nemogućnost nabavke nove kao i troškovi pripreme skijališta za rad, dodatno otežava poslovanje skijališta. Predlaže se uvođenje subvencija i dobijanje povoljnih kredita koji bi se isključivo koristili za razvoj infrastrukture, ski liftova, žičara, ratraka, sistem za osnježavanje, suvi bob i sl. Takođe, oslobađanje plaćanja PDV-a na ski pass bi omogućilo da se sredstva koriste za razvoj infrastrukture.

Prema izvještaju ski centra „Javorovača“, poslednje četiri zimske turističke sezone broj skijaških dana je varirao od 18 dana tokom 2013/14, 48 dana 2014/15, 29 dana 2015/16 i 69 dana 2016/17. godine. Za iste periode broj dječijih ski pasova bio je 335, 1500, 690 i 2486, dok je broj prodatih ski pasova za odrasle iznosio

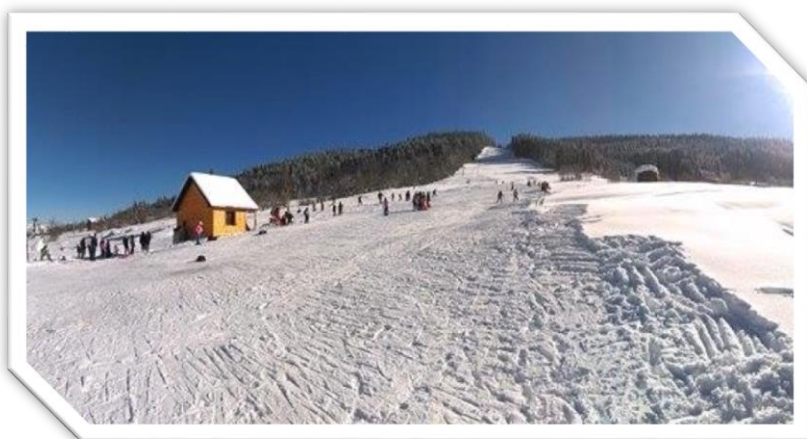
140,622,191 i 984.

Turistički kompleks „Vučje“

Zimska turistička sezona 2016/17 za Turistički kompleks „Vučje“ bila je bolja od prethodne ali nije ispunila očekivanja ovog skijaškog centra. Vremenski uslovi su uticali da sezona na Vučju bude kraća u odnosu na prethodne sezone. Zbog promjenjivih vremenskih prilika, uslovljenih klimatskim promjenama, zime dosta manje traju i ima manje padavina, što nameće potrebu da se obezbijedi infrastruktura za vještačko osnježavanje.

Promocija zimske turističke sezone realizovana je u saradnji sa NTOCG.

Problem koji je takođe prisutan odnosi se na dostupnost ski centra i u tom smislu

potrebu da se organizuje prevoz kroz uvođenje redovnih linija do Vučja tokom zimske sezone, jer ovaj ski centar iz godine u godinu posjećuje sve veći broj posjetilaca. Prevoz do skijališta je do sada realizovao sam Turistički kompleks „Vučje“ iz sopstvenih sredstava. Potrebno je u narednom periodu poboljšati infrastrukturu i snabijevanje električnom energijom.

Kada je riječ o iskorišćenosti kapaciteta ovog skijaškog centra, sta je iznosila 2016. - 27%, 2015.- 85%, 2014.-63%, 2013.-47% i 2012.-52%.

Ski centar „Hajla“

Zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, i pored ulaganja u rekonstrukciju liftova (1 i 2), Ski centar nije mogao dobiti dozvolu. Tokom probnom perioda rada skijalište

je imalo veliku posjećenost, ali je moralo prestati sa radom jer nije imalo dozvolu.

Iz ski centra smatraju da je potrebno pojednostaviti dobivanje dozvole u dijelu koji se odnosi na obezbjeđenje saglasnosti vlasnika zemljišta na kojem se nalazi skijalište. U tom smislu smatraju da je potrebno da se za vrijeme turističke sezone i kada je debljina snijega 40cm, utvrdi pravo službenosti za nesmetano odvijanje djelatnosti ski centra.

Posljednjih 10-tak godina skijalište Turjak nije bilo u funkciji. Tokom 2015/16 započelo se sa sanacijom i rekonstrukcijom skijališta, ali zbog nedostatka snijega skijalište nije radilo. Zimske 2016/17 godine prodato je 1125 ski pasova za odrasle i 912 za djecu.

OPŠTINE

Zimska turistička sezona je uglavnom fokusirana na aktivnosti koje se odvijaju u opštinama na sjeveru i to posebno onim gdje postoje zimski skijaški centri. Nažalost, zbog nepostojanja infrastrukture za vještačko osnježavanje (osim ski centra Kolašin 1450), ski centri su suočeni sa problemom da zavise od vremenskih prilika, koje su uzrokovane klimatskim promjenama, u smislu da li će zima biti izdašna sa sniježnim padavinama.

Međutim, posljednjih godina, i opštine na Primorju imaju značajan doprinos turističkom prometu. U cilju produženja turističke sezone, te opštine, organizuju mnogobrojne manifestacije i dešavanja kako bi se privukla turistička klijentela.

Opština Žabljak

Zimska turistička sezona u Žabljaku zvanično je počela 31.decembra 2016., a završena 30.marta 2017. godine. Tokom sezone radila su dva skijališta ("Savin kuk" i "Javorovača") i svih 12 hotela. Ostvareno je povećanje turističkog prometa, u privatnom i hotelskom smještaju, od 2,75% kada je riječ o noćenjima (13.043). Najviše je bilo domaćih gostiju, a zatim slijede turisti iz Srbije, Albanije i Hrvatske (posebno iz Dubrovnika). Na skijalištima je organizovano nekoliko ski kampova za djecu predškolskog uzrasta i iz osnovnih škola. Niske temperature su izazvale problem kod pojedinih ugostiteljskih objekata pa je dolazilo do otkazivanja rezervacija.

Opština Kolašin

Početak zimske turističke sezone u Kolašinu pratile su veoma nepovoljne, niske temperature, i nedostatak sniježnog pokrivača. Prvi turisti, iz Albanije koji već tradicionalno dolaze u Kolašin i ski centar Kolašin 1450 A.D., boravili su uoči i za

vrijeme katoličkog Božića.

Iz domena svojih nadležnosti Opština Kolašin je omogućila da nadležne komunalne službe uredno funkcionišu, tako da je grad i put prema ski centru, tokom turističke sezone bio saobraćajno prohodan. Tokom novogodišnjih praznika hoteli "Bianca" i "Four Points By Sheraton" su za svoje goste organizovali muzičke programe.

Hotel "Bianca resort & Spa" je tokom zimske sezone ostvario dobre rezultate, a sezonom su uglavnom zadovoljni i u novootvorenom hotelu "Four Points By Sheraton" koji je počeo da radi u drugoj polovini decembra.

Na inicijativu TO Kolašin, uz podršku NTO Crne Gore i opštine Kolašin uspostavljena je autobuska linija Kolašin-Ski centar-Kolašin po povoljnoj cijeni od 1.00€ u jednom pravcu za turiste koji su boravili u Kolašinu, kao i za građane Kolašina.

TO Kolašin je podržala manifestaciju pod nazivom "Bjelasički maraton 2017." Ski takmičenje je održano 18.02.2017. u više disciplina: u turnom i nordijskom skijanju, hodanju na krpljama, u kategorijama za muškarce i žene.

U organizaciji TO Kolašin, opštine Kolašin, NVO.Natura, NVO.Društvo prijatelja Kolašina, OO.Crveni krst Kolašina, PK.Bjelasica i PK.Gorštak i ove zimske sezone je realizovan šesti Ski maraton "Sinjavina 2017" od Kolašina do Žabljaka 18. i 19.03.2017.godine.

Turistička ponuda grada Kolašina, po prvi put je predstavljena na sajmu turizma, u Tirani 24.03. i 25.03.2017. godine.

Problem je slaba naplata boravišne takse kako kod malih hotela, tako i kod ogromnog dijela izdavalaca privatnih smještaja, tako da je za period od 01.01.2017. godine do 01.03.2017. godine TO Kolašin prihodovala ukupno 879,60€.

Opština Šavnik

U opštini Šavnik ne postoji infrastruktura koja je preduslov za razvoj turizma. Šavnik nema adekvatno skijalište, ali postoji staza na području Kruševica – Meki do koja je pogodna za početnike i gdje se vrši obuka djece školskog uzrasta iz opštine Nikšić. Hotel "Đoković" koji je renoviran, prekinuo je sa radom, ali se očekuje da u narednom period bude ponovo stavljen u funkciju kako bi smještajni kapaciteti mogli biti na raspolaganju tokom ljetnje sezone.

Opština Mojkovac

Tokom zimske sezone, u opštini Mojkovac bio je u funkciji bebi ski lift. Problem u ovoj opštini je nedostatak smještajnih kapaciteta. U Mojkovcu je registrovano 6 ugostiteljskih objekata od kojih hotel "Palas" koji je privatizovan već godinama ne

radi. Objekti koji su u funkciji, prema navodima TO Mojkovac ne prijavljuju stvarno stanje broja turista, I ova organizacija ima slabu saradnju sa inspekcijom.

U narednom periodu, nastaviće se aktivnosti na uređenju bivšeg jalovišta za izgradnju biciklističkih, pješačkih i trim staza. Otpočele su pripreme na izgradnji ski staza na Bjelasici koje podrazumijevaju izgradnju transfer stanice na Žarskom katunu, izrada projektne dokumentacije regionalnog puta Mojkovac-Vrgodo-Lubnice.

Opština Pljevlja

Tokom četiri zimska mjeseca (novembar, decembar 2016. i januar, februar 2017.) u Pljevljima je registrovano 758 turista i 1910 noćenja. Ova opština ima nisko učešće u ukupno ostavrenim noćenjima na nivou države i to manje od 1%. Zbog nedostatka sadržaja kao što je skijalište ili klizalište, Opština nema ponudu za zimsku sezonu. Tokom ljetnjih mjeseci intenzivnija je turistička posjeta. Turistička organizacija Pljevalja je učestvovala na sajmovima u Kragujevcu i Beogradu, a za novogodišnje praznike bio je organizovan doček Nove godine uz grupu "Galija". Tokom zimske sezone bilo je obezbijeđeno redovno snabdijevanje vodom i toplotnom energijom.

Opština Berane

Turistička organizacija Berane je blagovremeno pristupila pripremama za zimsku turističku sezonu kroz između ostalog, promovisanje ponude putem brojnih sredstva turističke propagande. TO je učestvovala na sajmovima turizma, medijski promovisala Opštinu ,organizovala događaje (doček pravoslavne Nove godine i dr.). Turistički promet, mjeran brojem gostiju ove zimske sezone bilježi rast. Kada se radi o ostvarenim noćenjima promet je na nivou prošlogodišnjeg. U strukturi gostiju dominiraju stranci.

Osnovni preduslov, pored snijega, za odvijanje zimske turističke sezone bilo je stavljanje u funkciju skijališta hotela " Lokve ".

Kako je u toku renoviranje Hotela "Berane" kao i Hotela " Lokve " očekivanja su da će i podaci o rezultatima turističkog prometa biti bolji.

Opština Nikšić

Nadležne službe lokalne uprave preduzele su sve neophodne aktivnosti i mjere za kvalitetno funkcionisanje infrastrukture i hotela u zimskom periodu.Tokom novogodišnjih praznika Nikšić je bio bolje posjećen u odnosu na ranije periode, zbog kvalitetnog programa u hotelima i ostalim ugostiteljskim objektima.

Zbog neadekvatnih vremenskih uslova, neke od najavljenih manifestacija na „Vučju“ nijesu mogle biti realizovane. Sa druge strane, u periodu kada je bilo dovoljno sniježnog pokrivača, skijalište je imalo dobru posjećenost.

Ostvarena posjeta nije bila na nivou planirane, ali je ipak bila veća nego prethodnih godina. Ponuda grada predstavljena je na sajmu turizma u Beogradu, dok se programi iz segmenta Programa podrške razvoju kulture u Nikšiću odvijaju u kontinuitetu.

Prijestonica Cetinje

U Prijestonici su zadovoljni rezultatima zimske turističke sezone. Tokom četiri mjeseca (novembar-decembar 2016. i januar-februar 2017.) Cetinje je posjetilo 8.713 izletnika i ostvareno 9.981 noćenja. U odnosu na isti period prethodne zimske sezone broj posjetilaca je bio manji za 14,3%, ali je broj ostvarenih noćenja veći za 24,9%. Tokom zimskih mjeseci održane su humanitarna akcija "Prijestonica za Anđelu" i "Praznični koncert". U okviru NP "Lovćen" u funkciji su bili hoteli i ski staze, dok je u hotelu "Monte Rosa" bio organizovan i novogodišnji program. TO Prijestonice je učestvovala na sajmovima i berzama. Zbog infrastrukturnih radova na skoro svim putnim pravcima otežana je komunikacija sa gradom što loše utiče na sezonu.

Opština Budva

Tokom zimskih mjeseci, TO Budva je realizovala brojne manifestacije i festivale kako bi privukla što veći broj turista, a njihov boravak učinila interesantnijim i sadržajnijim („Dan širuna“, festival dječjeg filma „Kids fest“, „Small City Events“, Božićni bazar, novogodišnji filmski festival „Kadmova djeca“ i trodnevni program dočeka Nove 2017. godine na trgu ispred Starog grada). Tokom novogodišnjeg programa, u okviru večernjih koncerata, nastupile su poznate muzičke zvijezde iz Regiona. Organizovan je koncert klasične muzike, a za najmlađe i poseban program u saradnji sa budvanskim bioskopom „Cadmus Cineplex“. U brojnim hotelima i restoranima na Budvanskoj rivijeri bili su organizovani dočeci Nove godine.

Opština Herceg Novi

Aktivnosti na pripremi zimske sezone, u opštini Herceg Novi, su bile usmjerene na organizaciju dočeka Nove godine i što bolju pripremu za odvijanje „Praznika mimoze“ koji je, osmišljen kao značajna manifestacija, sa ciljem oživljavanja zimske sezone i stvaranja uslova za cjelogodišnju turističku posjetu.

„Praznik mimoze“, 48. po redu počeo je Abramima 27. i 28. januara. Svečano otvaranje bilo je 3. februara velikim koncertom regionalnih muzičkih zvijezda. Nakon toga održane su Fešta od mimoze, ribe i vina u Baošićima i Maskenbal u Institutu „Dr. Simo Milošević“ u okviru kojeg je održan još jedan koncert regionalnih muzičkih zvijezda. Početkom februara su održani „Dani Beograda u Herceg Novom“. Na plaži „Stara banja“ 9. februara je održano takmičenje u Piciginu i „Otvorena ulica“ u Igalu,

zatim manifestacije „Najljepši cvjetni aranžman”, a u parku Boka „Dječja cvjetna povorka”. 11.februara održana je fešta na Škveru i još jedan maskenbal, zatim „Dani Francuske”, Dječji maskenbal, „Otvorena ulica” u Herceg Novom, Veliki maskenbal u Institutu „Dr.Simo Milošević”. Zatvaranje praznika sa spaljivanjem karnevala i velikim koncertom održano je 19. februara 2017. god.

JU „Gradski muzej Mirko Komnenović” i Galerija “Josip Bepo Benković” organizovali su više likovnih izložbi, manje afirmisanih stvaralaca kao i tradicionalni „Zimski salon”.

Turistička organizacija Herceg Novi je, vršila promociju putem javnih sredstava informisanja, kroz dnevnu i periodičnu štampu, turističke magazine, preko radio stanica i TV kuća.

U organizaciji „Agencije za razvoj i zaštitu Orjena” u okviru projekta „Udahnimo život zaleđu” u januaru je svečano otvorena Rekreativna zona Kameno, kao rezultat projekta sa UNDP-om, sa pješačko-biciklističkom stazom kao okosnicom, renta-bike stanicom i mrežom pješačkih markiranih staza do okolnih zanimljivosti – vidikovaca, tvrđava, arheoloških i istorijskih lokaliteta.

Problem je slaba saobraćajna povezanost grada sa zaleđem, jer van puta Herceg Novi – Trebinje, gotovo sve ostale saobraćajne komunikacije potiču još od vremena Austrougarske, i iste ne zadovoljavaju ni potrebe mještana, a pogotovo ne potrebe savremenog turističkog transporta. Komunikacija Vrbanj – Orjensko sedlo – Crkvice je stara preko sto godina i već nekoliko godina je u potpunom prekidu zbog odrona i opšteg lošeg stanja.

Kada je riječ o turističkom prometu, u periodu oktobar 2016. godine do februara 2017. godine, Herceg Novi je posjetilo 10.601 turista, koji su ostvarili 64.720 noćenja.

Opština Kotor

Zimski mjeseci u Kotoru obilježeni su brojnim tradicionalnim i drugim kulturnim manifestacijama, za čiju realizaciju su odgovorni Sekretarijat za kulturu Opštine Kotor i Turistička organizacije Kotora.

Tokom zimske turističke sezone 2016/2017 godine održane su kulturne manifestacije: Susret Pljevljaka u Kotoru, prijatelja Pljevljaka i Pjevalja, Kostanjada, Izložba kotorskog likovnog stvaralaštva - „Kotorski vizuelni umjetnici, Promocija Monografije „Ostavština porodice Visković u Perastu“, Izložba „Vrata i prozori Boke Kotorske“, Izložba „Vještina izrade dobrotke čipke - Zaštićeno nematerijalno kulturno dobro Crne Gore“, Koncert „Poklon gradu“ - Hrvatsko građansko društvo Crne Gore, Pro Kotor Art Requiem : „Liturgija“, Koncert kvarteta : Yuri Kalnits - violina, Mikhail Bereznitsky - viola, Julia Morneweg - violončelo i Bojan Martinović – klavir, Koncert

Folklornog ansambla „Nikola Đurković“,Novogodišnji koncert Gradske muzike, „Djeda Mraz u susret djeci“,Boka art film festival – BAFF, Tradicionalni zimski kotorski karneval.

Kada je riječ o turističkom prometu, prema podacima Monstata, u Kotoru je od 01.11.2016. do 28.02.2017. boravilo 2007 turista koji su ostvarili 4329 noćenja. U istom periodu Kotor je posjetilo 18 057 izletnika.

TO Kotor je učestvovala na sajmovima koji su se održavali tokom zimskih mjeseci, organizovala studijske boravake novinara, blogera i turoperatora bavila se marketinškom djelatnošću odnosno oglašavanjem u medijima. i izdavačkom djelatnošću.

U periodu od oktobra 2016. do kraja marta 2017. Kotor je, zajedno sa NTOCG, predstavljen na sajmovima u Londonu, Beču, Bratislavi, Pragu, Herningu, Beogradu, Budimpešti, Berlinu. Takođe, turistička ponuda Kotora predstavljena je i na festivalu “Karneval kultur1” u Dubaiju.

Krajem 2016. godine boravila je grupa medija iz Japana kao i dva uticajna novinara iz UAE, po preporuci Ambasade Crne Gore u Japanu i UAE. U januaru su bili blogeri iz Australije koji su objavili nekoliko interesantnih i afirmativnih postova o Kotoru i Bokokotorskom zalivu.

Tokom zime radilo se na pripremi novog promotivnog materijala koji će izaći iz štampe prije početka ljetnje turističke sezone. U promotivnom materijalu ažurirani su podaci za Katalog smještaja, Gastro katalog, pripremljen je materijal za štampu nove monografije Kotora i mapa Starog grada je prevedena na još dva strana jezika tako da će tokom ljeta biti dostupna mapa grada na 15 stranih jezika. U pripremi je nova brošura Rimskih mozaika.

Opština Tivat

U opštini Tivat ocjenjuju da je zimska sezona bila veoma uspješna što potvrđuju i statistički podaci da je od sredine decembra 2016. do sredine januara 2017. registrovano oko 23.000 noćenja. Doček Nove godine po prvi put je bio organizovan na otvorenom i procjena je da je tokom novogodišnje noći, na gradskoj rivi “Pine” bilo 8.000 posjetilaca. Tokom novembra i decembra 2016, i januara i februara 2017. Tivat je posjetilo ukupno 6953 gostiju (100,4 index) koji su realizovali 71.256 noćenja (index 101,8 ili 1,8% više u odnosu na prošlu zimsku sezonu)

Tokom zimskih mjeseci nadležne institucije su preduzele aktivnosti na realizaciji infrastrukturnih radova ili pripreme tehničke dokumentacije za njihovu realizaciju (obnavljanje horizontalne signalizacije, izrada dokumentacije za šetalište “Lungo mare”, rekonstrukcija dvije saobraćajnice).

Zahvaljujući brojnim manifestacijama i događajima tokom februara i marta doprinijelo

se produženju turističke sezone i smanjenju sezonalnosti.

Opština Danilovgrad

Info punktovi TO Danilovgrad koji se nalaze kod donjeg manastira Ostrog i u Vinićima radili su tokom cijele zimske sezone vikendima i najveću posjetu turista zabilježili su za vrijeme novogodišnjih praznika. Turistička organizacija je bila pokrovitelj manifestacije “Tradicionalni uspon na Prekornicu” koja je realizovana u saradnji sa Planinarsko-sportskim klubom “Prekornica”, početkom februara. Na manifestaciji je učestvovao veliki broj planinara iz zemlje i regiona.

INSTITUCIJE/PREDUZEĆA

Dobra turistička sezona zavisi i od aktivnosti koje realizuju pojedine institucije na državnom i lokalnom nivou kao i određena preduzeća. Ove aktivnosti su dio redovnih poslova, shodno definisanim nadležnostima i direktno ili indirektno utiču na krajnje rezultate sezone.

JP “Nacionalni parkovi Crne Gore”

NACIONALNI PARKOVI
CRNE GORE

Tokom zimske turističke sezone posjetiocima nacionalnih parkova, na raspolaganju su bili centri za posjetioce u NP “Durmitor”, NP “Biogradska gora”, NP “Lovćen”, NP “Skadarsko jezero” i NP “Prokletije”. Za ovogodišnju sezonu u ponudi su bile pripremljene edukativne staze oko Crnog i Biogradskog jezera i uređena staza za hodanje na krpljama u NP “Durmitor”. Nacionalni parkovi su obezbijedili 20 pari krplji i 20 pari štapova za hodanje na krpljama za potrebe NP “Durmitor” i NP “Biogradska gora”. Sredinom februara organizovana je manifestacija “Durmitorski zimski dani” – šetnja krpljama od skijališta Savin kuk do Crnog jezera, a u martu “Osmomartovska izložba ručnih radinosti sa područja NP Durmitor”. NP “Durmitor”, tokom zimske sezone, posjetio je 2.921 posjetilac od čega čak 70% je posjetilo Centar za posjetioce – Prirodnjačku zbirku.

Tokom januara i februara, u NP “Lovćen” organizovan je događaj “Zimske čarolije na Ivanovim Koritima, dok je u NP “Biogradska gora”, u saradnji sa turističkim agencijama, u nekoliko navrata, bila organizovana šetnja sa krpljama i vožnja motornim sankama, u kojima su posebno uživali turisti iz Francuske kojih je bilo najviše.

Manji broj turista iz Engleske, Kine, Rusije, Belgije i Slovenije, posjetilo je NP "Skadarsko jezero" koji su uglavnom koristili ponudu pješačkih staza.

Zbog obilnih sniježnih padavina i veoma niskih temperatura, u NP "Prokletije" nije bio realizovan tradicionalni događaj – šetnja krpljama na stazi Kofijača.

Privredna komora Crne Gore

Privredna komora Crne Gore je tokom zimske turističke sezone 2016/17. godine kroz rad Udruženja za turizam i ugostiteljstvo preduzela aktivnosti na unapređenju uslova za odvijanje turističke sezone. U cilju poboljšanja turističke ponude, Udruženje turizma i ugostiteljstva PKCG, je krajem novembra 2016. godine, održalo VI sjednicu na kojoj je tačka dnevnog reda bila i "Tok aktivnosti na pripremi i promociji zimske turističke sezone 2016/2017.godine". Na sastanku sa predstavnicima MORT-a i NTO-a, turistički privrednici su pružili sugestije na tok aktivnosti na pripremi i promociji zimske turističke sezone i predloge za njeno nesmetano odvijanje.

Mogućnost da se turistički proizvod Crne Gore pripremi da bude atraktivan i za tržišta koja karakteriše nesezonalnost, podstaklo je Privrednu komoru Crne Gore, da u saradnji sa Privrednom komorom Srbije, kreira sedam tematskih programa za zajednički turistički proizvod, u cilju razvoja turističke destinacije i produženja sezone. Riječ je o programima „Vino i Hrana Srbija i Crna Gora“ (Wine and Dine Serbia and Montenegro), „Rijekama, jezerima i morem - Srbija i Crna Gora“ (Rivers, lakes and seaside - Serbia and Montenegro tour), „Jeep tours: Montenegro-Serbia off road“, „Hard avantura (Hard adventure)“, „Biciklističke ture: more-jezera-planine (Biking tours: sea-lakes-mountains)“, „Crna Gora more i planine, planinarske ture (Montenegro Coast and Mountains hiking tours)“, i „Srbija planinarske ture - Zapadna Srbija (Serbia Hiking tours - Western Serbia)“. Tematski program koji promovišu i zimsku i ljetnju sezonu su publikovani u brošuri na engleskom jeziku koja je finansirana iz projekta Evropska mreža preduzetništva. Brošura je promovisana u okviru aktivnosti Sajmu turizma u Beogradu, u prisustvu oba ministra, nacionalnih turističkih organizacija, predstavnika PKS i PKCG i medija.

Programe su kreirali timovi iz Privredne komore Crne Gore i Privredne komore Srbije i obuhvataju nekoliko različitih oblika aktivnog turizma u zavisnosti od intenziteta i trajanja tura. Dogovoreno je da dvije zemlje nastave intenzivno da sarađuju na razvoju i promociji ovih proizvoda, kao i na razvoju saradnje u oblasti zdravstvenog, festivalskog i gastro turizma.

U cilju obezbjeđivanja kvalitetne radne snage za uspješnu realizaciju turističkih sezona, kao i većeg zapošljavanja domaće radne snage na svim sezonskim poslovima na kojima nije neophodno angažovanje stranaca, Privredna komora Crne Gore, kontinuirano sprovodi aktivnosti. U skladu sa navedenim, na VII sjednici

Odbora udruženja i ugostiteljstva Privredne komore Crne Gore, od marta 2017.godine, predstavnici Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, prezentovali su mogućnosti ove institucije koji se odnose na zapošljavanje u turizmu.

CEDIS – Crnogorski elektrodistributivni sistem

CDIS doo Podgorica je u cilju pripreme za zimsku turističku sezonu 2016/17. realizovala niz značajnih investicionih projekata i izvršila planirane remonte i aktivnosti na održavanju objekata distributivne mreže. Zbog nemogućnosti rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i tenderskih procedura koje traju dugo zbog postupaka odlučivanja po žalbama, pojedine planirane aktivnosti nijesu mogle biti završene.

Tokom zimske turističke sezone registrovano je nekoliko prekida u napajanju električnom energijom i to: ski centar Vučje (tri prekida tokom decembra i tri prekida tokom januara – ukupno-647 min.), ski centar Kolašin (jedan prekid u januaru - 320 min.) ski centar Žabljak (jedan prekid u januaru- 1248 min.) i ski centar Turjak (jedan prekid u februaru – 145 min.)

Direkcija za saobraćaj

Direkcija za saobraćaj je krajem 2015. godine sa “Crnogoraput”-em a.d. zaključila četvorogodišnji ugovor o izvođenju radova na redovnom održavanju i zaštiti državnih puteva u Crnoj Gori. Ugovorom je predviđeno I održavanje puteva u zimskom periodu.

Državni putevi su održavani saglasno ugovorenim prioritetima što znači da su se pored glavnih putnih pravaca, održavali i prilazni putevi zimskim turističkim centrima (ski centar Žabljak, Kolašin, Vučje i dječje odmaralište Ivanova Korita). Putevi su održavani sa 13 stacionara i 9 punktova. Blagovremeno je nabavljena industrijska so i kamena sitnež za posipanje puteva. Putevi su obilježeni signalizacijom neophodnom za bezbjedno saobraćanje u zimskom periodu. Zbog niskih temperature i velikih sniježnih padavina dolazilo je do odrona na putu što je prouzrokovalo prekide saobraćaja na pojedinim putnim pravcima koji vode kroz kanjone, preko visoravni i planinskih prevoja (Nikšić-Plužine, Đurđevića Tara-Mojkovac, Šavnik-Žabljak, Jasenovo Polje-Šavnik, Rožaje-Kula-Peć).

PROMOTIVNE AKTIVNOSTI

U susret zimskoj turističkoj sezoni NTOCG je organizovala promotivne aktivnosti koje su podrazumijevale prezentacije u zemljama regiona, PR aktivnosti, online promocije putem zvaničnog portal- a, društvenih mreža, “outdoor” kampanje. Urađen je poseban vizuelni identitet kampanje zimske sezone pod sloganom “Sunce, snijeg i more”, brošura sa ponudom, cijenama i kontaktima za zimsku turističku sezonu na crnogorskom i albanskom jeziku, bildbordi i online baneri.

NTOCG je promovisala zimsku sezonu na međunarodnom sajmu turizma u Novom Sadu, sajmu turizma u Kragujevcu, kroz kampanju “Roadshow” koja se održala u Podgorici, Beogradu, Trebinju, Dubrovniku, Tirani i Skadru.

On line kampanja putem društvenih mreža realizovana je tokom decembra 2016. i januara 2017. (Blic.rs, Puls, Info.putovanja, Klix.ba, Dubrovnik Times, Dubrovnik.net), na web-site i profilu “Moja Crna Gora”, na televiziji 777, led ekranima u TC Bazar, Gintaš i Delta, led ekranu tržnog centra SCC u Sarajevu, led ekranu u Knez Mihajlovoj. Promocija je vršena i postavljanjem bilborda i to 4 u Trebinju, po jedan na aerodromu u Tivtu i Podgorici, 6 na crnogorskom primorju i 6 u Podgorici. Tokom februara 2017. organizovana je studijska posjeta sa medijima iz Crne Gore u cilju promocije novih ponuda. Promovisana je i škola skijanja koja se realizuje kroz program “Svi na skije – čarobna zima”. NTOCG je finansijski podržala organizovanje autobusnog prevoza do skijališta u Žabljaku i Kolašinu.

Kroz Program podsticajnih mjera podržan je projekat LTO Rožaje “Razvoj staza za hodaње na krpljama” u opštinama: Rožaje, Berane, Andrijevica i Mojkovac i manifestacija – prva zimska avanturistička trka – “Bjelasica 2016-maraton”.

AKTIVNOSTI INSPEKCIJE

Tokom zimske turističke sezone, u inspekcijskoj kontroli bile su uključene turistička, tržišna, sanitarna i inspekcija rada u skladu sa Planom pojačanog nadzora u zimskoj turističkoj sezoni 2016/2017.godini. Ove aktivnosti su realizovane u period od 28.decembra 2016. do 15.marta 2017. godine. Kontrole su obuhvatile opštine na sjeveru i Nikšić. Ukupno je izvršeno 1.329 kontrola, utvrđeno 539 nepravilnosti, 281 mjera ukazivanja i 209 rješenja. Izdato je 277 prekršajnih naloga u iznosu od

75.300€ i četiri zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Prioritet nadzora turističke inspekcije bili su skijališta, privatni smještaj i ugostiteljski objekti. Tokom novogodišnjih praznika, kontrole su vršene i u primorskim opštinama i Glavnom gradu. Tokom januara, po jedan inspektor je stalno bio na skijalištu. Skijaši su imali mogućnost da direktno, putem telefona upute inspektorima pritužbe na rad pojedinih pružalaca usluga. Tržišna inspekcija je vršila kontrole u cilju suzbijanja sive ekonomije, zaštite života i zdravlja ljudi kroz kontrole koje su podrazumijevale kontrolu isticanja cijena, cjenovnih usluga, izdavanje računa, vođenje evidencije o nabavci i prodaju robe i dr. Inspekcija rada se bavila kontrolom radnih odnosa i zapošljavanja i kontrolom zaštite i zdravlja na radu, dok je sanitarna inspekcija vršila kontrole iz domena sanitarno-higijenske ispravnosti hrane, prostora u kojem se priprema hrana, zdravstvenog stanja zaposlenih i dr.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Analizirajući rezultate zimske turističke sezone 2016/17 godine, uslove u kojima se odvijala i probleme koji su je pratili, a shodno dostavljenim inputima od strane turističke privrede, preduzeća i institucija na lokalnom i državnom nivou, prepoznato je nekoliko otvorenih pitanja/problema na koje treba skrenuti pažnju i predložiti adekvatna rješenja.

Za zimsku turističku sezonu, u opštinama gdje postoje ski centri, bitno je obezbijediti uslove za funkcionisanje skijališta. Potrebno je kroz zakonsku regulativu predvidjeti najprihvatljiviji način regulisanja imovinsko-pravnih odnosa kao jednog od preduslova za dobijanje dozvole za rad skijališta, kao i obezbjeđenje infrastrukture za vještačko osnježavanje u slučaju da izostanu padavine i bude ih u nedovoljnoj količini.

Takođe, sjeverne opštine i privredni subjekti moraju intenzivnije raditi na diverzifikaciji ponude i jačanju drugih vidova turizma jer su klimatski uslovi nepredvidivi i ponuda ne može biti bazirana samo na skijanju.

Imajući u vidu da je najveći broj gostiju iz inostranstva bio sa emitivnih tržišta Albanije (20,63% učešće u broju turista i 16,22% u broju noćenja), Srbije (19,36%-turisti, 20,74%-noćenja), Rusije (6,60% turisti, 10,13%-noćenja) i Hrvatske (5,93%-turisti, 4,89%-noćenja), neophodno je na tim tržištima imati kontinuiranu promotivnu aktivnost. Takođe, konkurentnom ponudom treba raditi na privlačenju turista i sa ostalih tržišta. S obzirom da se gosti zadržavaju samo nešto više od dva dana, to govori u prilog našem prethodnom komentaru da još uvijek nemamo diverzifikovanu ponudu u većem obimu koja bi zadržala turiste duže od dva dana.

Generalna ocjena je da zimska turistička sezona iz godine u godinu ima pozitivan trend rasta kada se posmatra ostvareni turistički promet. Imajući u vidu da je u narednim godinama planirana i u toku je realizacija značajnih projekata na Bjelasici („Kolašin 1600“, „Cmiljača“, „Žarski“) i Durmitoru („Savin kuk“, „Javorovača“), u skladu sa planovima posebne namjene, opravdano je očekivanje i uvjerenje da će se u periodu koji slijedi ostvariti još bolji rezultati kada je u pitanju zimska turistička sezona i razvoj turizma sjevernog regiona u širem kontekstu.

Imajući u vidu navedeno, predlaže se donošenje sledećeg zaključka:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj _____ 2017. godine razmotrila i usvojila Informaciju o rezultatima zimske turističke sezone 2016/17. godine.